No. 51. **1843.**

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk NIEUWS-BLAD.

DONDERDAG **27** APRIL.

PATENTEN.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelezen hebbende het Besluit van Z. Exc. den Heere Staatsraad Gouverneur der Provincie *Noord-Braband*, van den 7. April 1843, C. n°. 6, (*Provinciaalblad n°.* 64), omtrent de beschrijving van het Patentregt, over de Dienst van 18$\frac{43}{44}$. Brengen dienvolgens bij deze ter kennisse der daarbij belanghebbende Ingezetenen:

Dat met de uitgifte van de door de Patentpligtigen in te vullen verklaringen, een aanvang zal gemaakt worden, *op den 10. Mei dezes jaars;* — terwijl met de wederinzameling van deze verklaring, met den 20. daaraanvolgende begonnen, en dit werk zoo *spoedig* doenlijk voortgezet zal worden, dat dezelve alle voor of op den 1. Junij, aan den Controleur en het Zetters-kollegie kunnen worden overgelegd; — zullende ter voorschreven zake, na den 10. Junij aanstaande, geene verklaringen meer worden aangenomen.

Dienende naar aanleiding van het besluit van welgem. Z. Exc. van den 29. April 1833, (*Provinciaalblad n°.* 74), en het bovengemelde verder tot informatie en narigt:

Dat het Dienstjaar ten opzigte der heffing van het Patentregt, een aanvang neemt met 1°. Mei, en eindigt met 30. April, van het jaar daaropvolgende.

Dat als vierendeelen jaars worden beschouwd, de tijdvakken aan te vangen 1°. Mei, 1°. Augustus, 1°. November en 1°. Februarij.

Dat de opcenten zijn: 28 op het Patentregt en 38 wegens het Patentzegel, beide voor het Rijk.

Terwijl verder tot narigt wordt medegedeeld, dat reclames wegens het onderwerpelijk middel, voorzien van de vereischte bescheiden, waaronder de aangifte behoort, binnen den, bij de Wet bepaalden termijn van *drie maanden na de afkondiging van het kohier*, zullen moeten worden ingediend bij den Controleur der divisie, en dat na dit tijdverloop, door dien Ambtenaar geene reclames meer zullen mogen worden aangenomen.

Wordende voorts de Ingezetenen aangemaand, om in het doen hunner aangiften niet te blijven in gebreke, gelijk mede, om de verklaringen duidelijk in te vullen, en zich te wachten voor valsche, onnaauwkeurige en onvolledige opgaven, ten einde daardoor alle vervolgingen naar aanleiding der deswegens bestaande Strafbepalingen te voorkomen, — kunnende degenen, welke tot het regt verstand hunner verpligtingen ten deze, nadere inlichtingen verlangen, zich daartoe vervoegen ten Kantore van den Ontvanger der Directe Belastingen, alwaar dezelve gereedelijk zullen medegedeeld worden.

BREDA, den 20. April 1843.

DE ROY, vt.

Ter ordonnancie van dezelve
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 24sten April.

De hertog *van Aumale* heeft eene som van 6000 fr. gezonden ten behoeve der slagtoffers van Guadeloupe. Het geheel bedrag der inschrijvingen beloopt thans ongeveer 1,200,000 fr. [illegible] [illegible] [illegible] omtrent den minister *Guizot*. In een brief uit Toulon, werd de oorzaak van het misverstand toegeschreven aan de bevelen tot gedeeltelijke ontwapening van de vloot; maar een ander blad, *le Courrier Français*, zegt thans, dat het geschil tusschen de beide ministers ontstaan was ter zake der benoemingen op de nieuwe in bezit genomen eilanden in den stillen Oceaan, doch dat men later overeengekomen was, dat die benoemingen aan den minister van marine zouden verblijven, en dus ook niet meer aan zijne aftreding dacht.

Men merkt op, dat de heer *Thiers* volstrekt met de linkerzijde blijft breken. Hij moet sedert eene maand geene conferentie met den heer *Odilon-Barrot* gehad hebben. Men zegt, dat de heer *Thiers*, [illegible], eene portefeuille te zullen bekomen, bij de eerste ministeriële crisis, mits bij de behoudende partij ondersteunt nopens de vraagstukken van het handelstraktaat en de ijzeren spoorwegen.

— Het Hof van cassatie heeft den 21sten April uitspraak gedaan in de veel geruchts makende zaak van den protestantschen prediker *Roussel* en zijne volgelingen van het dorp Senneville, nabij Nantes. Een gedeelte der bevolking van het dorp, alwaar oudtijds vele protestanten woonden, doch sedert lang alleen de R. K. godsdienst uitgeoefend werd, heeft zich in 1830, ten gevolge van eenen twist met den pastoor, van de roomsche kerk afgescheurd. Die afgescheidenen hebben een eigen kerkgebouw gesticht, waarin de dienst op de wijze der zoogenaamde Fransch-roomsche kerk verrigt werd. Voor eenige maanden echter hebben zij zich bij de protestantsche kerk willen voegen, en dien ten gevolge een vurig prediker van die leer, den heer *Roussel*, in hun midden geroepen. Deze heeft zijne prediking begonnen, na vooraf bloot weg met 37 huisvaders eene kennisgeving daarvan aan den maire te hebben ingezonden. Zij grondden zich daarbij op de wet van den 7den Vendémiaire, het IVde jaar, waarbij zulk eene kennisgeving in het bedoelde geval alleen gevorderd wordt. De maire heeft echter, omdat het der nieuwe protestantsche gemeente van Senneville aan de zijns inziens noodige magtiging tot het houden van godsdienstoefeningen ontbrak, tegen die godsdienstoefeningen geprotesteerd. De zaak is voor den regter gekomen, en de correctionele regtbank van Nantes heeft den predikant *Roussel* en negen zijner leeken, op grond van de art. 291, 292 en 294 van het strafwetboek, tot eene geldboete van 16 franken ieder veroordeeld, tevens het sluiten van het kerkgebouw en de ontbinding van het genootschap (de kerkelijke gemeente) bevelende. Op een hooger beroep van [illegible] heeft de regtbank van Versailles dat vonnis bekrachtigd, en thans was deze predikant van dat vonnis in cassatie gekomen. Het gold hier, voor zoo veel het regtspunt betrof, voornamelijk de vraag, of de wet van den 7den Vendémiaire nog geldig was, en dus, of eene godsdienstoefening van eenige nieuw opgerigte kerkelijke gemeente kon plaats hebben zonder magtiging van de overheid en enkel na eene kennisgeving aan den maire. De advocaat *de Laborde*, die voor den predikant *Roussel* optrad, heeft die stelling voorgestaan, maar zich vooral ook op de algemeene beginselen van vrijheid van godsdienst, door het charter van 1830 op nieuw bekrachtigd, beroepen. In zijne welsprekende rede herinnerde hij onverdraagzamer tijden en de omstandigheid, dat twee protestantsche predikanten van den naam van *Roussel*, wegens hunne prediking, uit kracht der edicten van 1680 en 1724 ter dood gebragt zijn. Het hof van cassatie heeft de in deze zaak vroeger gevelde vonnissen bekrachtigd, en de art. 291, 292 en 294 van het strafwetboek dus op godsdienstoefeningen van eene nieuw gestichte gemeente toepasselijk verklaard. Volgens het arrest, zijn die artikelen niet in strijd met het charter van 1814 of dat van 1830, maar is daarentegen de wet van Vendémiaire als geheel vervallen te beschouwen.

— De minister *Guizot* en de gedeputeerde *Dupont de l'Eure* zijn beide dezer dagen bijna de slagtoffers geworden van het hollen der paarden van de rijtuigen waarin zij gezeten waren.

— Tot vermaak van den jongen Graaf *van Parijs* is onlangs op een der zolders van het Louvre een kleine spoorweg gelegd, en door een Engelschen machinist eene daaraan geëvenredigde locomotief vervaardigd. De koning heeft in persoon proeven met dezen toestel bijgewoond, en hartelijk in het vermaak gedeeld, hetwelk de Vorstelijke knaap daarin schepte, ten wiens behoeve ook een boekje is zamengesteld, waarin de marchinerie der spoorwegen wordt verklaard.

— Terwijl men zich in het zuidelijk Frankrijk over late [illegible] vorsten beklaagt, waardoor de wijngaarden geleden hebben, heerscht er in het departement du Nord eene ongewone warmte, die buitenmate de groei der boomen en planten verhaast. Sedert [illegible] heeft men zulke gunstige vooruitzigten voor den oogst en [illegible] niet gehad. Het raapzaad staat in vollen bloei en is [illegible] veel belovend. De olieprijzen zijn nooit zoo laag geweest [illegible]

oogenblik, en alles kondigt aan, dat deze daling van prijs hier nog niet ophouden zal.

— Uit Toulon schrijft men van den 10den, dat het linieschip *Santi-Petri* uit den Levant werd terug verwacht; de *Marengo* zou naar Brest stevenen om van daar met de *Friedland* onder zeil te gaan. — De nieuwe gouverneur der Marquesas-eilanden, de scheepskapitein *Bruat*, was nog niet van Parijs terug.

— De Piemontesche autoriteiten van Arona hebben een aantal kisten in beslag genomen, waarin zich 500 geweren en eenige vaatjes kruid bevonden, en hebben een twintigtal personen gearresteerd, die een gewapenden aanslag op het nieuwe gouvernement van Tessino op het oog hadden; onder deze lieden bevond zich de broeder van den bekenden advokaat *Poglia*. Het gouvernement was sedert dit voorval zeer op zijne hoede, en de troepen waren onder de wapenen.

— In een berigt der courant van Zurich, schrijft men uit Lucarno van den 18den:

»De diepste rust heerscht in al de dalen van het district en van Vallemaggia. De gewezen kapitein *Pedrazzini* heeft in allerijl het sardinisch gebied verlaten en eene wijkplaats te Luvena in het Lombardijsch Venetiaansch koningrijk genomen. De zamenzweerders hadden een hoop slecht volk verzameld in de omstreek van Novare, en het scheen dat de aanval op verscheidene punten te gelijk moest geschieden.

»*Den 18den des namiddags.* — Een bode van Arona gekomen, meldt ons dat verscheidene honderde omgekochte lieden voornemens waren het gouvernement aan te vallen; 19 hunner zijn gearresteerd; de advokaat *Poglia* was het hoofd der beweging."

— Op het eiland Minorka heeft in het begin dezer maand een verschrikkelijke storm en onweder gewoed. De bliksem sloeg op de kerk van Alayor, wierp den klokkentoren naar beneden, drong in de kerk, verbrijzelde het uurwerk en vele heiligen beelden, zonder de in de kerk aanwezenden in 't minst te schaden.

— De berigten uit Madrid tot den 17den houden nog geen nieuws van eenig belang. De jongste zittingen der cortes leverden niets bijzonders op. Er werden lijsten van nieuwe ministers rondgedragen, aan wier hoofden tevens als minister van buitenlandsche zaken voorkwam de heer *Campuzano*, die in deze oogenblikken door vlugschriften de aandacht op zich zocht te trekken. Men noemde den heer *Pizarro* als minister van financien, doch het waren alle nog maar louter gissingen.

— Ter beurze van heden (24 *April*) waren genoteerd: 5 pCt. 120,90; 3 pCt. 82,85; Nap. r. 107,80; Spanje 30¼; Ned. 2½ pCt. 57¼; Rom. L. 107 drie achtste.

BELGIE.

BRUSSEL, den 25sten April.

In een der Brusselsche dagbladen, *l'Emancipation*, leest men:

» Indien wij wel onderrigt zijn, moet het bij de regering in aanmerking komen, om de wetgevende kamers onmiddelijk na de verkiezingen, die in Junij moeten plaats hebben, tot eene buitengewone zitting bijeen te roepen, ten minste indien de uitslag dier verkiezingen geene al te groote verandering in de wijze van zamenstelling dier kamers te weeg bragt. Bij die zitting zou men allen strijd over algemeene staatkundige beginselen ter zijde trachten te laten en zich bezig houden met het afdoen der achterstallige wetten en met het ten einde brengen van het nationale werk der ijzeren spoorwegen.

» De administratie der bruggen en wegen wilde het doen volvoeren van nog vier takken dier spoorwegen voor rekening van den Staat voorstellen, namelijk: 1°. een tot het zaamverbinden van de Sambre en de Maas, en dus in de rigting van Charleroi naar Rocroy; 2°. een van Tubise naar Doornik; 3°. een van Antwerpen in de rigting naar Breda; en 4°. een van St. Truyen in de rigting naar Maastricht.

» Maar de ministers *Dechamps* en *Nothomb* begrijpen beter dan hunne onderhoorige ambtenaren de parlementaire moeijelijkheden en dwang. Zij weten, dat de kamers eene algeheele aanzuivering van de rekeningen wegens de ijzeren spoorwegen en te gelijk het einde der geldleeningen en credieten voor dat doel, wenschen. De tijd is gekomen, dat het aanleggen van spoorwegen, aan maatschappijen kan worden toevertrouwd, met het regt tot wederinkoop door den Staat en met de verwaarborging van landswege van een minimum van renten der uit te geven aandeelen.

» Het bestuur der bruggen en wegen vleit zich met de medewerking der vertegenwoordigers van Henegouwen, Antwerpen en Limburg voor de spoorwegen in de zoo even genoemde rigtingen; maar hoe veel te meer zou die medewerking verzekerd zijn voor het ten uitvoer brengen der voorstellen van de maatschappijen, die zich tot voltooijing van ons stelsel van spoorwegen aanbieden, en het opvolgen van welke voorstellen het land niet met nieuwe lasten bezwaren zou."

NEDERLANDEN.

BREDA, den 26sten April.

Bij nadere beschikking van het departement van oorlog is bepaald, dat de twee kompagnien van het flankbataillon van het 4de regiment infanterie niet naar Delfzijl zal gaan, maar het bataillon van den majoor *Van Mulken* in zijn geheel te Koevorden zal blijven, zullende van hetzelve slechts een detachement naar Assen worden gegeven, terwijl het eerste bataillon (hetwelk wij in ons Nommer van den 20sten dezer, hadden opgegeven, dat naar Assen zou gaan), uit Groningen een detachement naar Assen zal geven.

Het muzijk van het regiment blijft alhier tot den 6den, marcheert dan met den staf naar Raamsdonk, om den 7den met de 2 kompagnien te Geertruidenberg op Meerkerk te gaan, terwijl de beide kompagnien uit Willemstad het overige van het bataillon den 8. te Utrecht rejoigneren.

— Gisteren middag ten één ure zijn Hunne Majesteiten de Koning en Koningin, benevens de Prinsen *Alexander* en *Hendrik*, van 's Hage naar Amsterdam vertrokken. Heden ochtend (Woensdag) ten half elf ure zal Z. M. aldaar audientie geven aan de autoriteiten en collegien, en aanstaanden Vrijdag morgen, op hetzelfde uur, aan particuliere personen. Woensdag avond zullen Hunne Majesteiten en verdere leden van het koninklijke geslacht den stads schouwburg, Donderdag den Italiaanschen en Zaturdag den Franschen met Hoogstderzelver tegenwoordinheid vereeren.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft aangenomen:

1°. Het ontwerp van wet omtrent de verdeeling der grondbelasting tusschen de gebouwde en ongebouwde eigendommen, enz.;

2°. Het ontwerp van wet, tot aanvulling en wijziging der wetten van 21. Mei 1819 (*Staatsblad n°.* 34) en 16. Junij 1832 (*Staatsblad n°.* 30), betrekkelijk het patentregt; en

3°. Het ontwerp van wet, houdende wijzigingen in de wetten op de personele belasting van den 29. Maart 1833 (*Staatsblad n°.* 4) en den 29. December 1835 (*Staatsblad n°.* 43).

— Zie hier meer uitvoerig de aanmerkingen der centrale sectie van de tweede kamer der staten-generaal over het tiende hoofdstuk, het departement van oorlog. De Centrale Afdeeling moet hare beoordeeling over dit hoofdstuk aanvangen met te herinneren aan hetgene zij bereids onder de algemeene beschouwingen heeft medegedeeld als het gevoelen van de groote meerderheid der leden omtrent het voorgedragen eindcijfer voor dit departement. Zij acht zich nogtans verpligt om met nadruk te herhalen, dat de bedoelde meerderheid die voordragt als onaannemelijk heeft beschouwd, uit aanmerking dat zij eene som van bijkans dertien millioen voor de behoeften van het departement in tijd van vrede voor veel te hoog aanziet en als verre te boven gaande het finantieel vermogen van het Rijk. Die meerderheid heeft derhalve zeer stellig verklaard, dat, ten ware dit hoofdstuk aanzienlijke vermindering mogt ondergaan, zij daaraan hare goedkeurende stem zou moeten weigeren.

Na de geheele beëindiging onzer geschillen met Belgie, ten gevolge van het onlangs gesloten tractaat, en na de opheffing van den altoos onzekeren toestand, waarin de beide Rijken in de laatste jaren tegenover elkander hebben gestaan, gelooft men, dat juist nu het regte tijdstip is gekomen, om met vaste hand de uitgave van het departement van oorlog aanmerkelijk te beperken, door onze strijdkrachten te verminderen en de administratie op eenen eenvoudigen en min kostbaren voet in te rigten. Zonder herziening toch van ons militair- in verband met ons verdedigingsstelsel, en zonder vereenvoudiging der administratie, zal er geene afdoende vermindering van uitgave, zoodanig als men verlangt en volstrekt noodig acht, verkregen kunnen worden. Nederland moet zijne krachten niet verspillen aan ijdel vertoon en overtollige kosten. Het moet deze behouden tot den dag des gevaars, en intusschen zich tot de minst mogelijke uitgaven beperkende, met spaarzaamheid zijne militaire magt zoo inrigten, dat het, bij onverhoopten nood, niet weinige kostbaar gekleede krijgslieden, maar een legen van weltoegeruste, nationale, strijdbare manschappen ter afwering van den vijand naar de grenzen kan zenden. De grootste meerderheid betuigde hier ook nog: 1°. Dat dit hoofdstuk geene blijken draagt van zucht tot wezenlijke bezuiniging. Er schijnen burgerlijke ambtenaren aan het departement van oorlog, met behoud van hun tractement, ontslagen te zijn, om plaats te maken voor militairen, wier bezoldiging hoog gesteld is, wanneer men in aanmerking neemt, dat bij de sommen, wegens bezoldiging van beambten ad *f.* 160,505,00 uitgetrokken, nog gevoegd moeten worden die, welke door velen onder hen in hunne militaire betrekking worden genoten. Deze hooge traktementen staan in geene verhouding tot die der burgerlijke beambten. 2°. Dat de gedurige veranderingen der monteringen en harnachementen, welke voorzeker zonder groote kosten voor de schatkist niet tot stand zouden gebragt worden, daarenboven, zoo wel voor officieren als soldaten, in hooge mate bezwarend te achten zijn.

Men meende dat goede officieren daarin beweeggredenen zouden kunnen vinden, om de dienst te verlaten. Men vond bezwaar in het toestaan der in dit hoofdstuk uitgetrokken sommen ten behoeven van het limburgsche bonds-contingent, doch bereid was men om daarvoor eene subsidie aan het hertogdom Limburg te geven. 3°. Verlangde men, dat er eene opgave zou worden medegedeeld van de kosten, welke vroeger voor het departement van oorlog zijn besteed, met aanduiding van de verhoogingen, welke sommige daarvan in 1842 hebben ondergaan.

Voorts merkte men op, dat bij de administratie, en vooral bij die der genie, te veel officieren van hoogere rangen geplaatst zijn; dat de toelagen voor paarden niet moeten worden uitgereikt, dan voor zooverre de paarden werkelijk aangehouden worden; dat de groote staf veel te kostbaar is en voor onnoodige weelde moet gehouden worden, en dat de tractementen aan de administratie van het leger in geene verhouding staan tot de bezoldiging der burgerlijke beambten. De meerderheid heeft aan de Regering in ernstige overweging gegeven, of de vermindering der kosten van de landmagt niet te verbinden zou zijn met eene gewijzigde inrigting onzer militie en schutterijen, zoodanig dat in tijden van gevaar deze laatste oogenblikkelijk tot krachtige verdediging onzer grenzen zouden kunnen benuttigd worden. Deze beschouwing schijnt thans niet geheel ontijdig te zijn, nu door de Regering eene wet over de inrigting van de nationale militie en de schutterijen wordt voorbereid.

Men geeft in bedenking, om, zoo al niet twee, dan ten minste een regement kavallerie af te schaffen. Men oordeelt, dat de rijdende artillerie, wier behoefte minder gevoeld wordt, sinds men voor de vlugge beweging der veld-artillerie zorg gedragen heeft, in verhouding tot de veld-artillerie te kostbaar is. Men verlangt, dat op het wapen der rijdende artillerie worde verminderd of althans dat men daarvan veld-artillerie make. Het wapen der genie is veel te duur, het moet beter en op eenen minder kostbaren voet worden ingerigt. De militaire akademie zou, naar de meening van sommigen, op den vorigen voet minder duur te Delft hebben kunnen worden hersteld. Zij is voor de behoeften van het land te uitgebreid en te kostbaar. Men kan niet goedkeuren, dat er nog steeds kadets worden aangenomen, terwijl er vele overcomplete officieren zijn. Hierdoor wordt dit getal noodeloos vergroot en het uitzigt op bevordering verminderd. Vele leden zijn van oordeel, dat indien de korpsen niet zoo veel van garnizoen veranderden, alsdan op de uitgetrokken som voor scheepsen wagenvrachten en overvaartgelden aanmerkelijk zou kunnen bespaard worden.

Nopens het elfde hoofdstuk, departement van kolonien, is, onder anderen, opgemerkt, dat men zich gevleid had, dat op dit hoofdstuk aangetroffen zouden worden, 1°. de gelden benoodigd voor het werfdepot te Harderwijk; 2°. de koloniale bijdrage voor de militaire akademie te Breda, en 3°. de uitkeeringen aan de Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij te Rotterdam, ten behoeve van de stoomsleepdienst op de Waal.

Wat aangaat het hoofdstuk van het departement van finantien, heeft men herinnerd aan het antwoord der Regering op de bedenkingen omtrent de loopende begrooting, waarbij men het uitzigt geopend heeft, dat er eene algemeene organisatie van het departement zou plaats hebben, in verband met de opheffing van het voormalig Amortisatie-Syndicaat zoodra men omtrent de behoefte van de dienst door de ondervinding zou zijn voorgelicht. Men heeft herhaald de aanmerking vroeger gemaakt, omtrent de kostbaarheid der administratie en het groot getal van ambtenaren en bedienden. Men gaf te kennen, dat het geenszins de bedoeling was, om het bedrag der tractementen te verminderen, maar wel dat op het getal der posten behoort te worden bezuinigd. Men meende, dat alle kosten voor de administratie van het grootboek op de begrooting der uitgaven behoorden te worden gebragt, en de inkomsten, aan die administratie verbonden, onder de middelen behoorden te worden uitgetrokken. Men verlangde inlichting, of de kosten op dit beheer, bij het bestaan van zoo vele administratie-kosten, niet aanmerkelijk konden worden verminderd.

Algemeen is men van gevoelen dat, nu de Belgische zaak is beëindigd, thans het tijdstip gekomen is, om de zoo omslagtige, geheel ondoeltreffende en geene genoegzame waarborgen opleverende administratie der publieke schatkist op te heffen. Men oordeelt, dat de toevoeging van het Rijks kassierschap aan het departement van finantien niet behoort voort te duren, en de Minister van Finantien niet tevens de mandaten van betaling moet afgeven en zelf betaalmeester zijn; men verlangt te weten hoe verre men gevorderd is met de deliberatien omtrent de toekomstige inrigting van dit beheer.

Terwijl men algemeen van gevoelen is, dat de hermunting onzer afgesletene en besnoeide geldspecie elken dag meer dringend, noodzakelijk, doch tevens, naar mate die afslijting en besnoeijing toenemen, iederen dag kostbaarder wordt, verlangt men door de Regering onderrigt te worden, hoe verre zij gevorderd is met de voorbereidende maatregelen voor de invoering der nieuwe munt, en wat is van het vergrooten en inrigtingen der gebouwen en van het aanmaken van materialen. Men verlangt eene opgave te ontvangen, hoeveel thans jaarlijks wordt gemunt, zoo voor rekening van partieulieren als voor het Rijk.

Algemeen oordeelt men, dat het getal der ambtenaren van de directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen voor vermindering vatbaar is. Wel verre dat de rigtige waarneming van de dienst daardoor benadeeld zou worden, geloooft men integendeel, dat, bij mindere omslagtigheid, de behandeling der zaken vereenvoudigd en bespoedigd zou worden. Ten aanzien van de belooningen van de ambtenaren der directe belastingen heeft men aangemerkt, dat zij, vooral in grootere steden, te hoog zijn gesteld.

Het ontwerp van wet tot vastelling eener som, ter bestrijding van onvoorziene behoeften gedurende de jaren 1844 en 1845, heeft aanleiding gegeven tot de volgende bedenkingen: 1.° Hebben vele leden verklaard, dat zij het volstrekt niet met de voorschriften der Grondwet konden overeenbrengen, dat er sommen zouden worden uitgegeven buiten de begrooting van uitgaven, en welke uitgave niet onder de verantwoordelijkheid van het hoofd van eenig departement van algemeen bestuur zou plaats hebben. Zij verlangden derhalve, dat, voor zoo veel het vorstrekt noodig wordt geacht om bepaalde sommen voor onvoorziene uitgaven te bestemmen, daarvan alsdan bij elk hoofdstuk der begrooting van uitgaven in een afzonderlijk artikel eene som mogt worden uitgetrokken, welke dan ook, even als alle andere uitgaven, door de begrooting der middelen zou gedekt zijn. Uit zoodanige som zou dan ook het te kort, dat op eenig artikel van het hoofdstuk wordt bevonden, in de eerste plaats behooren te worden aangevuld, terwijl eerst na de geheele uitputting van den post voor onvoorziene uitgaven tot het middel van overschrijving van het eene artikel op het andere zou behooren te worden overgegaan. Eenige leden die zich overigens met voorenstaand denkbeeld wel konden vereenigen, meenden dat dien onverminderd aan het Hoofd van den Staat de beschikking over eene bepaalde som behoort te worden gelaten. Ten andere is met betrekking tot het gedrag der voorgedragen som opgemerkt, dat het naar aanleiding van de ondervinding der laatste jaren, voor verlaging vatbaar scheen te zijn, en is derhalve door sommige leden in bedenking gegeven, om die som terug te brengen tot het bedrag van ƒ 300,000, hetwelk men veronderstelde dat toereikend zal worden bevonden.

— Tot aanvulling van het in ons vorig nommer medegedeelde wegens de benoeming bij Koninklijk besluit van den 27sten Februarij 1843, n°. 62, van eene speciale commissie tot onderzoek van het ontwerp der werken voor de inundatie der Geldersche vallei en de herstelling van de verlatene linie van defensie van de Grebbe, kan strekken, dat deze commissie, volgens het genoemde besluit zelf, zich bepaaldelijk en wel hoofdzakelijk mede tot taak zal moeten stellen, om te onderzoeken, in hoe verre, gelijktijdig met de uitvoering van de voorschrevene ontworpen werken, de algemeene afwatering der betrokkene landstreek te verbeteren en uit te breiden zou zijn.

— Uit 's Hage verneemt men dat het Z. M. dezer dagen behaagd heeft den heer *D. Boer* aldaar in huur af te staan het gebouw, genaamd: *Veld- en Duinzigt*, bij de Scheveningsche brug, hetwelk zulke uitgebreide en fraai gelegen lokalen bevat. Reeds is een groot aantal werklieden aldaar bezig tot het inrigten van een magazijn, dat veel overeenkomst zou hebben met de prachtige bazars van Londen en Parijs, en een schat van zeldzaamheden, galanterien, byouterien en andere kostbare voorwerpen zou bevatten.

— Dezer dagen werd gemeld, dat er aan de Fransche kamer een ontwerp van wet, houdende eene hervorming van het gevangenisstelsel in Frankrijk, is aangeboden. Thans verneemt men, dat reeds eenigen tijd geleden aan den Raad van State alhier, bij overweging is ingediend een ontwerp, houdende wijzigingen in het eerste boek van het strafwetboek, waaruit blijkt, dat het door onze regering voorgestelde systeem, nopens de gevangenisstraf, volkomen overeenkomt met dat, waaraan door de Fransche regering thans de voorkeur wordt gegeven, en hetwelk eenen middelweg daarstelt tusschen dat van Auburn en het Pennsylvanische.

— Mr. *L. Metman* zal als raadsman optreden in de zaak van den logementhouder *J. C. van Steenis*, van Utrecht, die voor het provinciaal hof van Zuid-Holland zal worden behandeld.

— Z. M. de Koning heeft den ridder *Simon van Harlez*, voormalig districts-commissaris te Luik, benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, als een blijk van Hoogstdeszelfs tevredenheid over de wijze waarop hij de verschillende betrekkingen, waartoe hij geroepen werd, heeft vervuld.

— In de *Haarlemsche Courant* leest men:

„De administratie van den ijzeren weg heeft, met de commissarissen van Haarlem en Leyden, heden het eerste proefrid gedaan tot aan de Papelaan bij Voorschoten. De afstand van de tegenwoordige station van Leyden tot aan de gezegde Papelaan is afgelegd in iets minder dan een kwartier uurs. Ook dat gedeelte van den weg is goed aangelegd. De brug over den Rhijn, bij de zoogenaamde Vink, is niet alleen fraai gebouwd maar werkt ook op eene zeer voldoende wijze. — Maandag aanstaande zal de weg tot aan de Papelaan voor het publiek worden opengesteld.”

— Uit Blokzijl schrijft men van den 19den April:

„Gepasseerde Vrijdag den 14den dezer, des namiddags, had in de nabijheid dezer gemeente een buitengewoon natuurverschijnsel plaats. In een aan de binnenzijde van den Zeedijk zich bevindende kolk, welke bij eene overstrooming in 1775 is ontstaan, en waarin zich in het midden ruim 12 ellen water bevindt en rondom gesloten is, ontstond plotseling eene geweldige waterberoering, zoodanig dat hetzelve op onderscheidene plaatsen, circa twee ellen opsprong als fonteinen, hetwelk zeven à acht minuten aanhield en met geweld tegen de oevers aanbruischte; daarna werd het weder stil; — dan zulks heeft ten gevolge gehad dat het water hetwelk anders zeer helder, nu dik en troebel is, zoodat de visch er niet meer in leven kan; nu sedert een paar dagen is er meer

dan 1000 pond paling met de handen en fuiken in gevangen; — er moet zeker van onderen nog beweging zijn, want anders moest het water reeds lang zijne helderheid weder bekomen hebben. De kolk is nagenoeg ½ bunder groot, en heeft geene de minste communicatie met ander water.

— Men weet, dat het paard, waarop Z. M. *Willem II*, gedurende den slag van Waterloo gezeten was, voor eenigen tijd op het kasteel Tervueren is overleden. De heer *Karel Tschaggeny*, een onzer beste dierschilders, heeft vóór den dood van dit edel strijdpaard, daarvan eene afbeelding vervaardigd, en aan Z. M. den Koning nu onlangs aangeboden, die den schilder allervleijendst ontvangen heeft, en een allerkostbaarsten ring ten geschenke heeft doen toekomen.

— Z. M. heeft den persoon van *Jan Jansen*, ook wel genaamd *Lamers*, van beroep landbouwer, wonende te Overasselt, welke, bij arrest van het provinciaal geregtshof van Gelderland, ter zake van moedwilligen doodslag, was veroordeeld tot de straf van het zwaaijen van het zwaard over het hoofd en een confinement in een tuchthuis, voor den tijd van zes achtereenvolgende jaren, gratie verleend van de schavotstraf, en de opgelegde zesjarige tuchthuisstraf verwisseld in eene correctionele gevangenisstraf voor den tijd van een jaar.

— De senaat van Hamburg heeft dezer dagen bepaald, dat op den 7den Mei aanstaande in al de kerken eene plegtige godsdienstoefening zal worden gehouden ter herinnering van den ramp, waardoor die stad in het vorige jaar in de eerste dagen van Mei getroffen is, en dat bij die gelegenheid eene buitengewone collecte zal geschieden, waarvan de opbrengst bestemd is voor den herbouw der beide alstoen vernielde hoofdkerken.

GEMENGDE BERIGTEN.

De heer *Gachard*, archivarius-generaal der Zuidelijke Nederlanden, heeft eene verzameling van onuitgegeven brieven van *Willem I*, ter perse. Die geleerde meent daar een aantal zeer belangrijke stukken over den moord van dien Vorst bij te voegen. Ook eene verzameling brieven, door *Granvelle* aan den prins *van Oranje*, benevens de rapporten door *Willem I.* in 1554 en 1566, toen hij te Philipville bevel voerde, aan koningin *Maria* en koning *Philips II.* gezonden, zullen met een briefwisseling tusschen Oranje en de hertogin *van Parma*, er worden bijgevoegd. Dit werk zal voorzeker een groot licht verspreiden over de voornaamste gebeurtenissen van dat belangrijk tijdperk.

Het Engelsche schip *l'Entreprise*, met koopgoederen naar Canton bestemd, is in het afgeloopen jaar op de rivier van Canton door Chinesche zeeroovers geplunderd. Daar al de manschap vermoord was, meende men in Engeland, dat ook de heer *Crawen Wilson*, zoon van den directeur van de stoompakketboot-maatschappij te Cork, om het leven was gebragt. Men heeft echter dezer dagen aldaar een' brief van hem ontvangen, gedagteekend: *Macao den 15. Januarij* 1843, waarin hij het volgende verslag van die gebeurtenis mededeelt: „Om middernacht van den 6. Januarij legde ik mij gekleed in de hangmat; kapitein *Sharp* deed even zoo; hij lag tegen mij over. Om 3 uren des morgens werd ik door het geschreeuw van een klein Chineesch meisje, hetwelk aan boord was, gewekt. In het rond ziende, zag ik den kapitein vermoord in zijn bed liggen; men had hem de keel afgesneden. Op dit verschrikkelijk gezigt, wierp ik mij uit mijne hangmat, greep eene sabel en snelde naar den trap. Op de laatste trede gekomen, bragt een roover mij twee houwen toe. Ik weerde den eersten af en de tweede wondde mij aan de wang. Ziende, dat al het scheepsvolk was omgebragt en mijn tegenstand nutteloos werd, trad ik in de hut terug en verborg mij in de bakkerij. Ik bleef hier met den supercarga den volgenden dag en nacht verborgen, zonder eenig voedsel dan een oranjeappel, welken ik bij toeval vond. De roovers, die het schip plunderden, liepen ons dikwijls voorbij zonder ons te merken. Doch een Chinees, die met eene lantaarn alles nazocht, ontdekte ons, sloeg ons met eene ijzeren stang en liet ons voor dood liggen. Toen de roovers alles uitgeplunderd hadden, staken zij het vaartuig in brand. Wij werden zulks ontwaar uit den damp, die ons bijna deed stikken. Hoe gewond wij ook waren, kropen wij uit onzen schuilhoek naar boven, alwaar wij het Chinesche meisje vonden, hetwelk zich ook had weten te verbergen. Wij bemerkten, dat eene ledige boot nevens het schip lag. Met veel moeite geraakten wij er in, sneden het touw los en dreven in den stikdonkeren nacht op zee rond, zonder riemen, zonder eenig voedsel, en beiden zwaar gewond. Het meisje had geen letsel bekomen. De supercarga bleef bewusteloos op den grond liggen. Bij het opgaan van de zon, zagen wij in de verte eenige eilanden, werwaarts wij henendreven. Aldaar aangekomen, vonden wij Chinesche visschers, die medelijden met ons hadden en ons voedsel gaven. De supercarga was aan zijne wonde overleden. Wij bleven hier vier dagen en werden goed verzorgd. Ik bood een' Chineschen visscher 60 piasters (150 guldens), als hij ons naar Macao wilde brengen, en hieraan voldeed hij gaarne. Wij kwamen aldaar behouden aan. Naderhand vernam ik, dat acht der roovers zijn gevat, naar Macao gevoerd en ter dood gebragt."

189ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIERDE KLASSE.

1e Trekking. No. 6707, eene premie van *f* 1000; No. 2512, *f* 1000.
2e ——— No. 4989, *f* 1000.
3e ——— No. 2996, *f* 1500; No. 12072, *f* 1000.
4e ——— Nos. 12142, 980, ieder *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (25 *April*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 56⅝, negen zest; dito 5 pCt. 101¼; Sijndik. 4½ pCt. 97⅜; dito 3½ pCt. 82½, ⅝; Handelm. 136⅝; O. I. 5 pCt. 100¼, 5/16; Rijn Spoorweg 94; Ardoins 19¼, ⅜, drie zest.; dito coupon 26¾; dito 3 pCt. 33, ⅝; Fr. uitgest. 5⅛; Port. te L. 42 drie zest., een zest.; oude Russen 107⅝; dito 90½; Oostenr. Met. 108 drie achtste; Braz. 78½.

Te BREDA bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.